05/10/2020

“Εμπόδιο στην πνευματική πρόοδο του ανθρώπου είναι τα πάθη”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Σήμερα, Δευτέρα 5 Οκτωβρίου το πρωί, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων λειτούργησε και κήρυξε το θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα επί τη εορτή του Οσίου Διονυσίου του Ρήτορος Ιερό Ναό του Αγίου Αθανασίου Αδένδρου.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε μεταξύ άλλων:

«Θείοις ἄνθραξι τῆς ἐγκρατείας πάθη φλέξατε τά φρυγανώδη». Τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα καί ἑορτάζει ἰδιαιτέρως ἡ ἐνορία σας τή μνήμη ἑνός μεγάλου ὁσίου της, τή μνήμη τοῦ ὁσίου Διονυσίου τοῦ ρήτορος, ὁ ὁποῖος ἀσκήτευσε ἕνα μεγάλο διάστημα τῆς ζωῆς του καί στήν Κωνσταντινούπολη καί στήν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὄρους, στή Μικρή Ἁγία Ἄννα, ὅπου καί ἐν τέλει ἐκοιμήθη,

Τόν τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία μας καί τόν προβάλλει ὡς πρότυπο ζωῆς καί σέ μᾶς, γιατί κατόρθωσε ὁ ὅσιος νά κατακτήσει τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός του καί νά φθάσει στήν ἁγιότητα, στήν ἕνωση δηλαδή μέ τόν Θεό, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τόν στόχο κάθε πιστοῦ, κάθε ἀνθρώπου πού ἀγω-νίζεται γιά νά ζήσει τήν ἐν Χριστῷ ζωή.

Πῶς τό κατόρθωσεὅμως αὐτό ὁ ὅσιος; Μᾶς τό ἀποκαλύπτει ὁ ἱερός ὑμνογράφος στό ἀπολυτίκιο. «Θείοις ἄνθραξι τῆς ἐγκρατείας πάθη φλέξατε τά φρυγανώδη», λέει ὑμνώντας τόν ὅσιο Διονύσιο, μαζί μέ τόν μαθητή του, τόν ὅσιο Μητροφάνη τόν πνευματικό. Κάψα-τε, λέει, τά πάθη πού εἶναι σάν φρύ-γανα, σάν ἐκείνους τούς μι-κρούς θάμνους, πού τά φύλλα τους ἔχουν ἀγκάθια, μέ τούς ἄνθρα-κες τῆς ἐγκρατείας.

Ἐμπόδιο στήν κάθαρση καί στήν πνευματική πρόοδο τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὄντως τά πάθη, τά ὁποῖα φυ-τρώνουν στήν ψυχή σάν ἀγκάθια, καί, ὅπως θά ἀκούσουμε τήν ἐπό-μενη Κυριακή στήν παραβολή τοῦ Σπορέως, εἶναι αὐτά πού συμπνί-γουν τόν σπόρο τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, πού πέφτει στήν ψυχή μας, καί ἐμποδίζουν τίς ἀρετές νά βλα-στήσουν καί νά μεγαλώσουν καί νά δώσουν πνευματικούς καρ-πούς.

Γι᾽ αὐτό καί, ἄν θέλουμε νά προο-δεύσουμε στήν πνευματική ζωή, εἶναι ἀνάγκη νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τά ἀγκάθια τῶν παθῶν, ὄχι μόνο κόβοντάς τα, γιατί ἔχουν, ὅπως γνωρίζετε, ἀνθεκτικές ρίζες καί μεγαλώνουν καί πάλι, ἀλλά καί καίοντάς τα, ὅπως κάνουμε με-ρικές φορές μέ τά ξερά χόρτα, ὥστε νά μήν μποροῦν πλέον νά φυτρώσουν.

Ὅλα αὐτά βεβαίως λέγονται συμ-βο-λικά καί μεταφορικά, ὅπως καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο καλούμεθα νά κάψουμε τά πάθη μας, πού εἶναι ἐπίσης συμβολικός καί πνευ-μα-τικός. Εἶναι ἡ ἐγκράτεια, τήν ὁποία χρησιμοποίησε ὁ ἑορταζόμε-νος ὅσιος Διονύσιος.

Κάποιοι ἴσως ποῦν ὅτι ἐμεῖς δέν ἔχουμε πάθη ἤ ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶ-ναι ἕνας τρόπος γιά τούς ἀσκητές καί τούς μοναχούς, καί δέν προσι-διάζει σέ ἐμᾶς πού ζοῦμε μέσα στά προβλήματα τοῦ κόσμου. **Ὅμως οὔτε τά πάθη ἔχουν τόπο, οὔτε τά μέσα πού μᾶς συστή-νει ἡ Ἐκκλησία καί οἱ Πατέρες νά χρησιμοποιήσουμε γιά νά ἀπαλλα-γοῦμε ἀπό αὐτά ἐξαρτῶνται ἀπό τόν χῶρο στόν ὁποῖο ζοῦμε**

καί κινούμεθα.

Πάθη ἔχουμε ὅλοι, ἄλλοι μικρό-τερα ἴσως καί ἄλλοι μεγαλύτερα, ἀλλά ὁτιδήποτε ἔχουμε τό ὁποῖο εἶναι ἀντίθετο στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, τό ὁποῖο μᾶς γίνεται ἐμμο-νή, στό ὁποῖο δέν μποροῦμε νά ἀντι-σταθοῦμε, εἶναι ἕνα πάθος, εἶναι κάτι πού μπαίνει ἐμπόδιο στήν πνευματική μας πρόοδο. Μπορεῖ, ὅπως εἶπα, νά εἶναι μικρό, μπορεῖ νά μήν συνειδητοποιοῦμε κἄν τήν ὕπαρξή του, μπορεῖ πράγ-ματι νά μᾶς φαίνεται ἀσήμαντο καί ἀστεῖο καμιά φορά, μπορεῖ νά εἶναι μία συνήθεια ἤ μία ἀδυναμία πού τήν ἔχουμε ὅλοι καί δέν πιστεύουμε ὅτι μπορεῖ νά μᾶς βλάψει, νά εἶναι ἡ φλυαρία μας, ἡ ἀργολογία μας, ὁ θυμός μας, ἡ περιέργειά μας καί πολλές τέτοιες κακίες. Ὅλα αὐτά μᾶς φαίνονται μικρά, δέν ὑπάρχει ὅμως ἀμφιβολία ὅτι μολύ--νουν καί βαρύνουν τήν ψυχή μας, καί μπορεῖ ἄν τά ἀφήσουμε νά μᾶς ὁδηγήσουν καί σέ μεγα-λύ-τερες ἁμαρτίες.

Ἡ ἐγκράτεια, λοιπόν, τήν ὁποία μᾶς συστήνει μέ τό παράδειγμά του ὁ ἑορταζόμενος ὅσιος Διονύ-σιος, εἶναι ὁ πιό ἀσφαλής καί εὔ-κολος τρόπος γιά νά καθάρουμε καί ἐμεῖς τήν ψυχή μας καί νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τά πάθη καί τίς ἀδυναμίες μας. Τί σημαίνει ἐγκρά-τεια; Σημαίνει νά γίνουμε ἐμεῖς κυρίαρχοι τοῦ ἑαυτοῦ μας καί νά μήν ἀφήνουμε τά πάθη, τίς ἀδυ-ναμίες ἤ καί τίς συνήθειές μας ἀκόμη νά ἐπικρατοῦν καί νά παρα-σύρουν τή θέλησή μας πρός αὐτές, διότι τότε χάνουμε τόν ἔλεγ-χο καί δέν ξέρουμε ποῦ βαδί-ζουμε καί ποῦ μπορεῖ νά καταλή-ξουμε. Καί εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι κάθε ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δέν ἐλέγχει τόν ἑαυτό του, ἀλλά τόν ἀφήνει νά ἄγεται καί νά φέρε-ται εἴτε ἀπό ἄλλους ἀνθρώπους εἴτε ἀπό τίς ἀδυναμίες καί τά πάθη του, κινδυνεύει νά πέσει καί νά χάσει τόν δρόμο του.

Ἡ ἐγκράτεια εἶναι μία προσπά-θεια καί ἕνας ἀγώνας πού μᾶς ἀφορᾶ ὅλους μας. Εἶναι μία προσπά-θεια καί ἕνας ἀγώνας πού ἀφορᾶ καί τούς κληρικούς καί τούς λαϊκούς, καί αὐτούς πού ζοῦν στήν ἔρημο καί αὐτούς πού ζοῦν στόν κόσμο, γιατί ἡ ψυχή μας εἶναι σάν τό σπίτι μας. **Καί ὅπως δέν θέλουμε νά χάσουμε τόν ἔλεγ-χο καί τήν κυριότητα τοῦ σπιτιοῦ μας, ἔτσι δέν θέλουμε νά χάσουμε καί τόν ἔλεγχο στήν ψυχή μας, ἀφή-νοντας τήν κυριαρχία της στίς ἀδυ-ναμίες καί στά πάθη μας.**

Γι᾽ αὐτό εἶναι ἀνάγκη νά οἰκειω-θοῦμε τήν ἐγκράτεια, νά τήν βάλ-λουμε στόν καθημερινό μας ἀγώ-να, καί γιά τά μικρά καί γιά τά με-γάλα, καί μέ τή βοήθειά της νά προσπαθοῦμε νά κατακαίουμε τίς ἀδυναμίες καί τά πάθη μας, καί νά διατηροῦμε τήν ψυχή μας καθαρή, ὥστε νά ἐνοικεῖ μέσα μας **ὁ Θεός καί νά μᾶς ἁγιάζει καί νά μᾶς χαριτώνει διά πρεσβειῶν καί τοῦ ὁσίου Διονυσίου τοῦ ρήτορος, τόν ὁποῖο τιμοῦμε σήμερα, ἀλλά καί τοῦ ὁσίου Μητροφάνους τοῦ ὑποτακτικοῦ του, ὁ ὁποῖος ἔτσι ἁγίασε, μέ τήν ὑπακοή του ἀλλά καί μέ τήν ἐγκράτεια πού τοῦ δίδαξε ὁ ὅσιος Διονύσιος ὁ ρήτωρ καί**

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Περισσότερες φωτογραφίες εδώ